



WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 23 lipca 2018 r.

WPS-I.431.1.24.2018.HM

**Pan
Stanisław Godzina
Wójt Gminy Rzekuń**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, z późn. zm.) w związku z art. 7 ust. 1 pkt 5 oraz art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390), inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadzili w dniach 26-29 czerwca 2018 r. kontrolę kompleksową w Urzędzie Gminy Rzekuń.

Przedmiot kontroli obejmował tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w zakresie:

- opracowywania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach zespołu interdyscyplinarnego.

Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2017 roku do dnia 26 czerwca 2018 r.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole z kontroli, podpisanym przez Pana bez zastrzeżeń w dniu 13 lipca 2018 roku, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w Gminie Rzekuń oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Stosownie do art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Rada Gminy Rzekuń przyjęła w dniu 29 grudnia 2016 r. *Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2021*. Ocenę stopnia realizacji

programu i osiągnięcia założonych w nim celów, utrudniał brak harmonogramu realizacji działań w poszczególnych latach jego trwania oraz brak dokumentowania działań przez podmioty do tego zobowiązane (z wyłączeniem Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzekuniu).

Ze sporządzonego przez kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzekuniu sprawozdania i informacji przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, że zaplanowane w programie działania w 2017 r. realizowane były w szczególności poprzez:

- organizację dla dzieci i młodzieży zajęć informacyjno-edukacyjnych nt. przeciwdziałania przemocy i agresji oraz pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych,
- zapewnienie mieszkańcom gminy dostępu do materiałów edukacyjno-informacyjnych,
- zapewnienie osobom realizującym zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie uczestnictwa w szkoleniach.

W myśl z art. 9a ust. 15 przywołanej wyżej ustawy Rada Gminy Rzekuń podjęta w dniu 31 marca 2011 r. uchwałę Nr VII/46/2011 w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Zasady funkcjonowania zespołu zostały doprecyzowane przez przewodniczącego w *Regulaminie Zespołu Interdyscyplinarnego w Rzekuniu*. Zgodnie z art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wszelkie regulacje dotyczące zespołu interdyscyplinarnego powinny być ustalone przez radę gminy.

W § 7 ust. 2 regulaminu zawarto zapis, że grupę roboczą może powołać z własnej inicjatywy przewodniczący zespołu, co jest niezgodne z art. 9a ust. 10 przywoływanej ustawy, w myśl którego grupy robocze tworzy zespół interdyscyplinarny.

Zespół Interdyscyplinarny w Rzekuniu działał na podstawie porozumień o współpracy zawartych pomiędzy Wójtem Gminy Rzekuń a podmiotami, których przedstawiciele weszli w jego skład. W § 2 pkt 5 tych porozumień zapisano zobowiązanie poszczególnych jednostek do sporządzania sprawozdań z czynności podejmowanych na rzecz osoby lub rodziny w ramach swoich kompetencji. Kontrola wykazała, że z tego zobowiązania wywiązywał się jedynie Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzekuniu.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego w Rzekuniu i grup roboczych przed przystąpieniem po raz pierwszy do wykonywania zadań złożyli oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych, które uzyskają przy realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz o znajomości przepisów o odpowiedzialności karnej za udostępnienie danych osobowych lub

umożliwienie do nich dostępu osobom nieuprawnionym, zgodnie z art. 9c ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Stosownie do art. 9a pkt 9 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie obsługę organizacyjno-techniczną zespołu interdyscyplinarnego zapewniał Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzekuniu.

W kontrolowanym okresie zespół spotkał się 24 razy. Częstotliwość spotkań była zgodna z art. 9a ust. 7 ustawy. Podczas kontroli stwierdzono, że przedstawiciel Sądu Rejonowego w Ostrołęce – starszy kurator zawodowy w Zespole ds. Wykonywania Orzeczeń w sprawach Karnych uczestniczył w 3 z 24 spotkań, przedstawiciel TPD Oddział Powiatowy w Ostrołęce w 4 spotkaniach, natomiast przedstawiciele Komendy Powiatowej w Ostrołęce w 12 spotkaniach.

W kontrolowanym okresie procedura „Niebieskie Karty” była wszczęta w stosunku do 36 rodzin. Kontroli poddano 7 spraw prowadzonych w 2017 r. i 5 w 2018 r. Na 12 rodzin dotkniętych przemocą, 8 stanowiły rodziny z małoletnimi dziećmi. We wszystkich przypadkach sprawcami przemocy byli mężczyźni, 9 z nich nadużywało alkoholu. Wszystkie skontrolowane sprawy prowadzone były przez grupy robocze. W okresie objętym kontrolą procedurę „Niebieskie Karty” zakończono w stosunku do 7 rodzin. Zakończenie procedury zostało potwierdzone sporządzonym protokołem.

We wszystkich sprawach, stosownie do § 16 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245) został opracowany indywidualny plan pomocy dla osoby, co do której istniało podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie i jej rodziny. W trakcie trwania procedury plan był monitorowany i w zależności od sytuacji weryfikowany. Realizacja działań ustalonych w planie pomocy (z wyjątkiem działań podejmowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej i w jednej sprawie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych) nie była dokumentowana, pomimo obowiązku wynikającego z art. 9d ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, § 10 ust 1 ww. rozporządzenia oraz § 2 pkt 5 porozumienia o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym.

W wyniku analizy skontrolowanych procedur stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- w 2 sprawach przedstawiciele Policji przekazali formularz „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu po upływie 7-dniowego terminu, o którym mowa w § 7 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245), tj. w 13. i 17. dniu

od dnia wszczęcia procedury;

- w 5 sprawach do grupy roboczej nie powołano przedstawiciela GKRPA, pomimo że osoby stosujące przemoc nadużywały alkoholu;
- osoby, wobec których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie wzywała na posiedzenie grupy roboczej sekretarz zespołu, podczas gdy w myśl § 17 ust. 1 ww. rozporządzenia osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie wzywa przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego;
- w 1 sprawie przewodniczący przekazał formularz „Niebieska Karta – A” członkom zespołu po upływie 3-dniowego terminu, o którym mowa w § 8 ust. 1 wyżej cyt. rozporządzenia, tj. w 11. dniu od dnia jego otrzymania;
- w zaproszeniach oraz wezwaniach na spotkanie z grupą roboczą wskazano jako podstawę prawną art. 9 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, podczas gdy należało wskazać odpowiednio § 16 ust. 1, pkt 3 i § 17 ust. 1 rozporządzenia;
- w 5 sprawach jako podstawę zakończenia procedury wskazano § 18 ust. 1 pkt 2 ww. rozporządzenia (brak zasadności podejmowania działań) podczas gdy procedurę zakończono powodu ustania przemocy w rodzinie na podstawie § 18 ust. 1, pkt 1 tego rozporządzenia;
- roczne, jednorazowe sprawozdanie z realizacji procedury „Niebieskie Karty” w 2017 r. oraz roczne sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za okres I-XII 2017 r. złożone za rok 2017, zawierają informacje niezgodne z ustalonymi przez osoby kontrolujące danymi.
- Skład grup roboczych, w przypadkach uzasadnionych do tego potrzebami rodziny, rozszerzać o przedstawicieli oświaty oraz kuratorów sądowych.

Za stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Pan, jako Wójt Gminy Rzekuń.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się do Pana o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:

1. Uzpełnić *Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2021* o harmonogramy podejmowanych działań oraz dokumentować na bieżąco działania podejmowane przez zobowiązane podmioty.

2. Wycofać ze stosowania opracowany przez przewodniczącego *Regulamin Zespołu Interdyscyplinarnego w Rzekuniu* mając na względzie, że zgodnie z art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określenie sposobu funkcjonowania zespołu leży w gestii rady gminy.
3. Tworzyć grupy robocze zgodnie z art. 9a ust. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
4. Zapewnić przekazywanie formularza „Niebieska Karta – A” przewodniczącemu oraz członkom zespołu lub grupy roboczej w terminach określonych w § 7 i § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
5. Wskazywać w zaproszeniach i wezwaniach dla osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie oraz osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie właściwą podstawę prawną.
6. Wzywać osoby, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie na posiedzenie grupy roboczej zgodnie z § 17 ust. 1 ww. rozporządzenia.
7. Zapewnić uczestnictwo wszystkich członków Zespołu Interdyscyplinarnego w jego posiedzeniach.
8. Skład grup roboczych, w przypadkach uzasadnionych potrzebami rodziny, rozszerzać o przedstawicieli Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
9. Dokumentować wszystkie podejmowane działania w ramach procedury „Niebieskie Karty” zgodnie z zapisami art. 9d ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i § 10 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
10. Wskazywać w protokole zakończenia procedury „Niebieskie Karty” adekwatną do sytuacji podstawę prawną.
11. Rzetelnie sporządzać sprawozdania dotyczące realizacji przez gminę ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Jednocześnie zobowiązuję Pana do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie realizacji zalecenia pokontrolnego lub przyczynach jego niewykonania.

Na podstawie art. 130 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 z późn. zm.) kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych – podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6000 zł.

Pouczenie

Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, z późn. zm.), w związku z art. 7 ust. 1 pkt 5 oraz art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390.), kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia do Wojewody Mazowieckiego za pośrednictwem Wydziału Polityki Społecznej.

W przypadku nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń należy w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, a w przypadku ich uwzględnienia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Anna Olszewska
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej